

PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5
IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO
W BIAŁOGARDZIE

*Myśleć, to co prawdziwe,
czuć, to co piękne
i kochać co dobre – w tym cel życia.*
Platon

BIAŁOGARD 2016

**Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 5 w Białogardzie
został uaktualniony przez doraźny zespół WDN w składzie:**

nauczyciele I etapu edukacji:

Edyta Ćmoch,

Violetta Dawlidowicz,

Grażyna Waśków

nauczyciele II etapu edukacji

Teresa Diakowicz,

Urszula Bielawiec

Grzegorz Rudzik

oraz pedagog szkolny - *Barbara Pasińska*

Beata Sawicka

Julita Didycz

Spis treści

I.	WSTĘP	4
II.	<i>Działalność wychowawcza</i>	4
III.	<i>Działalność edukacyjna</i>	5
IV.	<i>Działalność informacyjna</i>	5
V.	<i>Działalność profilaktyczna</i>	5
VI.	Uwarunkowania prawne	6
VII.	Cele programu	7
VIII.	Sposoby realizacji treści programowych	7
IX.	Metody pracy	8
X.	Przewidywane efekty podjętych działań pedagogicznych	8
XI.	Ewaluacja	8
XII.	Działy programu	9
12.1.	Kształtowanie umiejętności interpersonalnych	10
12.2.	Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole.	11
12.3.	Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania i zasad bezpieczeństwa	12
12.4.	Działalność informacyjna	13
12.5.	Profilaktyka uzależnień	14
XIII.	Procedury postępowania	15
13.1.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIĄ	15
13.2.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ	15
13.3.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE	16
13.4.	PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ	17
XIV.	Organy współpracujące ze szkołą w zakresie profilaktyki	22

Program Profilaktyki szkolnej powstał, jako modyfikacja poprzedniego programu obowiązującego w szkole przez wiele lat funkcjonowania. W niektórych punktach będzie on przypominał poprzedni, ale zawarte będą w nim już doświadczenia wyciągnięte z dotychczasowej praktyki.

Program jest spójny ze Szkolnym Programem Wychowawczym oraz zgodny z Programem Rozwoju Szkoły.

Ostatnią aktualizację wprowadzono w związku z wymaganiami nowego Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

I. WSTĘP

1. **Profilaktyka** jest ciągłym procesem chronienia człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowania ryzykowne.
2. *Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii.*
3. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii.
4. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

II. **Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze /większość z tych zadań realizowana jest poprzez PROGRAM WYCHOWAWCZY/:**

1. *Fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.*
2. *Psychicznej – ukierunkowanej na zdobywanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi.*
3. *Spółecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych.*
4. *Aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.*

III. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia oraz zdrowego stylu życia. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. *Poszerzanie wiedzy rodziców lub opiekunów i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.*
2. *Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.*
3. *Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.*
4. *Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.*
5. *Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.*

IV. Działalność informacyjna w szkole obejmuje w szczególności:

1. *Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji odurzających.*
2. *Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających i substancji psychotropowych.*
3. *Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*
4. *Informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.*

V. Działalność profilaktyczna w szkole

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej i obejmuje:

1. *W przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji.*
2. *W przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.*

3. *W przypadku profilaktyki wskazującej - wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania ich zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.*

VI. Uwarunkowania prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473)
5. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami)
6. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z późniejszymi zmianami)
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26 z 2003 r., poz. 226)
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11 poz. 114)
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011.r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. z 2011.r. Nr 78, poz. 428)
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce w szkole” (Dz. U. z 2011 r. Nr 103, poz.594)
11. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526)
12. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich
13. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.z 28.08.2015r. poz.1249)*
14. Statut Szkoły

VII. Cele programu

CEL GŁÓWNY

1. Nadrzędnym celem jest „wszechstronny rozwój osobowy ucznia”, dbanie o to, aby uczniowie:
  - a) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym,
  - b) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
  - c) przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
2. W wyniku realizacji programu uczeń ma osiąść zdolność samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych ludzi.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Ochrona dziecka – ucznia przed agresją, uzależnieniami (kontaktem z używkami), które hamują bądź zakłócają jego rozwój.
2. Zapobieganie patologiom tj. agresja, przemoc, uzależnienia i właściwe reagowanie w chwili pojawiania się ich na terenie naszej szkoły w środowisku lokalnym.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
4. *Wdrażanie zdrowego stylu życia, nauka zasad i norm społecznych oraz nauka ich przestrzegania.*
5. *Dostarczanie wiedzy na temat: Co to jest zdrowie i jak należy o nie dbać? Nauka odpowiedzialności za swoje zachowanie.*
6. *Zwiększenie świadomości na temat pozytywnych skutków życia bez nałogów tj. papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych używek.*
7. Poprawa komunikacji interpersonalnych.

Program profilaktyki w szkole jest kierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców.

VIII. Sposoby realizacji treści programowych

Wśród sposobów realizacji treści programowych należy wskazać:

- 1) zajęcia lekcyjne z różnych przedmiotów,
- 2) godziny wychowawcze,
- 3) zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistów np. psychologów, lekarzy, policjantów,
- 4) zajęcia pozalekcyjne,
- 5) wycieczki,
- 6) imprezy szkolne np. apele, konkursy, przedstawienia.

IX. Metody pracy

Wśród metod pracy wykorzystywanych do realizacji treści programowych należy wskazać:

- 1) pogadankę,
- 2) dyskusję,
- 3) burzę mózgów,
- 4) warsztaty dla nauczycieli i rodziców,
- 5) zajęcia terapeutyczne,
- 6) konkursy, zawody
- 7) gry i zabawy psychologiczne,
- 8) Spotkania z rodzicami.

X. Przewidywane efekty podjętych działań pedagogicznych

W wyniku realizacji programu profilaktycznego

- 1) uczeń:
  - ✓ uzyskuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
  - ✓ uświadamia sobie możliwości zagrożeń i potrafi im się przeciwstawić,
  - ✓ prezentuje w życiu szkolnym i pozaszkolnym właściwą postawę i zachowanie,
  - ✓ dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
  - ✓ *uczeń wie gdzie i potrafi prosić o pomoc w sytuacjach dla niego trudnych,*
  - ✓ *uczeń potrafi rozpoznać oznaki stresu i go rozładować w bezpieczny sposób;*
- 2) nauczyciele *i pracownicy szkoły*:
  - ✓ posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki zagrożeń,
  - ✓ nawiązują dobre kontakty z wychowankami;
- 3) rodzice *lub prawni opiekunowie*:
  - ✓ chętniej biorą udział w proponowanych warsztatach, programach.

XI. Ewaluacja

1. Porównanie agresywnych zachowań uczniów w poszczególnych miesiącach roku szkolnego w oparciu o zeszyt uwag oraz rozmowy z wychowawcami i uczniami.
2. Analiza dokumentacji wypadków na terenie szkoły oraz informacji od rodziców o wypadkach w domu.
3. Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów, nauczycieli, rodziców dotyczącej poczucia bezpieczeństwa w szkole.

XII. Działy programu

1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych (funkcjonowanie społeczne i komunikacja interpersonalna, rozwijanie uzdolnień i zagospodarowanie czasu wolnego)
2. Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole.
3. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania i zasad bezpieczeństwa (higiena osobista, aktywny wypoczynek, zdrowe odżywianie, bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły, bezpieczna szkoła, bezpieczne ferie i wakacje, bezpieczne użytkowanie różnych urządzeń, bezpieczny Internet, karta rowerowa).
4. *Działalność informacyjna.*
5. Profilaktyka uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm, Internet, *dopalacze i inne używki*).

12.1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej i społeczności szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> • Integrowanie uczniów na zajęciach (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy) i uroczystościach szkolnych, wycieczkach, przedstawieniach (wyjazdy, wyjścia, wycieczki, biwaki, ogniska, imprezy klasowe, szkolne i pozaszkolne). • Wspólne ustalanie norm grupowych i respektowanie ich. • Realizacja programu Adaptacja - cykl lekcji z pedagogiem. • Włączenie klas VI w organizację uroczystości Ślubowania kl. I, pożegnanie klas VI przez I 	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotowcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy kl. I i VI, rodzice</p>
2. Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy. 	<p>wychowawcy, pedagog</p>
3. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu.	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne odrabianie lekcji w świetlicy, zajęcia dodatkowe. • Organizowanie różnorodnych zajęć wyrównawczych, zajęcia z pedagogiem. • Organizowanie pomocy koleżeńskiej – np. koła samopomocy uczniowskiej w klasach. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>zespół nauczycieli – pomoc psychologiczno – pedagogiczna, wychowawca, rodzice</p>
4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w różnorodnych konkursach wiedzy, plastycznych, sportowych oraz prezentowanie ich wyników. • zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka. • Dobieranie stroju odpowiedniego do uroczystości. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawcy rodzice, wychowawcy</p>
5. Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w imprezach kulturalnych (spektakl teatralny, wystawa, koncert, seans kinowy itp.). • Instruowanie o sposobach zachowania się w środkach komunikacji miejskiej, przystankach, sklepach i placach zabaw. 	

12.2. Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne.	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminowanie zjawiska wandalizmu - dyżury nauczycieli podczas przerw, pogadanki. 	wszyscy nauczyciele
2. Przeciwdziałanie i redukcja agresji (fizycznej, psychicznej i cyberprzemocy) w szkole, domu i środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie SZKOLNEGO TYGODNIA KULTURY (VI). • Zorganizowanie Dnia Tolerancji (XI). • Zorganizowanie Dnia Praw Człowieka oraz Dnia Życzliwości (XII) – akcje podczas przerw, przedstawienia, gazetki. • Spotkania z profilaktykiem, pedagogiem szkolnym - pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat zjawiska agresji i cyberprzemocy wśród uczniów. • <i>Organizowanie DNI BEZPIECZNEGO INTERNETU</i> 	<p>samorząd szkolny, pedagog, wszyscy nauczyciele</p> <p><i>nauczyciele uczący zajęć komputerowych</i></p>
3. Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> • Umieszczenie na gazetce szkolnej i tablicy ogłoszeń wykazu instytucji, do których można się zwrócić z prośbą o pomoc. • Spotkania z przedstawicielami policji. 	pedagog, wszyscy nauczyciele
4. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, rozmowy, lekcje, zajęcia warsztatowe, przedstawienia teatralne. • Pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty, spotkania z pedagogiem; objęcie uczniów zajęciami socjoterapeutycznymi. • „Niebieska godzina wychowawcza” – przeciwdziałanie przemocy (lekcja z pedagogiem). • Spotkania przedstawiciela poradni psychologiczno – pedagogicznej z rodzicami na temat agresji w domu, pedagogizacja rodziców podczas zebrań klasowych. 	<p>pedagog, wychowawcy,</p> <p>nauczyciele terapeuci, pedagog, wychowawcy</p>
5. Pokazanie rodzicom właściwych sposobów radzenia z agresją u dzieci. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie reagowania na takie zjawiska jak: bicie, wyłudzenia, kradzież. • Prowadzenie dzienniczków uwag i pochwał. 	<p>pedagog, wychowawcy</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>

12.3. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania i zasad bezpieczeństwa.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych (w szkole, domu i w drodze do szkoły).	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zasad bezpiecznej drogi do szkoły; spotkanie z policjantem, strażą miejską, pogadanki, lekcje. Udział klas I-III w konkursach profilaktycznych, np. „Klub Bezpiecznego Puchatka”. Zorganizowanie Tygodnia Pierwszej Pomocy (X). Przygotowanie i egzamin na KARTĘ ROWEROWĄ (V). 	<p>pedagog, wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawcy klas I</p> <p>pielęgniarka, przeszkoleni nauczyciele,</p> <p>nauczyciele zajęć technicznych</p>
2. Rady na bezpieczne ferie i wakacje.	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie postaw bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji – pogadanki, scenki rodzajowe; udział w programie „Bezpieczne ferie” dla kl. I- VI (we współpracy z Policją). 	<p>dyrekcja, pedagog, wychowawcy</p>
3. Propagowanie zdrowego trybu życia i odżywiania.	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów ze zdrowym stylem życia; uświadomienie, że warto inwestować w swoje zdrowie – pogadanki, konkursy, zawody sportowe. Zorganizowanie i przeprowadzenie akcji w szkole w ramach programu „Owoce w szkole”. Przeciwdziałanie otyłości – „Wiem, co jem”, konkursy plastyczne, wycieczki, udział w zawodach sportowych, turniejach, wyjazdy na baseny. Udział w programie profilaktycznym <i>TRZYMAJ FORMĘ</i> 	<p>wychowawcy, pielęgniarka, nauczyciele przyrody i wychowania fizycznego, techniki; pedagog,</p> <p>wychowawcy kl. I-III</p> <p>Samorząd Szkolny, pielęgniarka, wychowawcy, nauczyciele wf</p>
4. Edukacja seksualna.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia w ramach programu „Między nami kobietkami” – kl. VI Zajęcia wdż. 	<p>przedstawicielka firmy kosmetycznej</p> <p>wychowawcy klas VI-tych, nauczyciel prowadzący wdż</p>

12.4. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,*
- dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem,*
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,*
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły,*
- motywowanie uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,*
- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej,*
- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej,*
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,*
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji,*
- edukację rodziców,*
- opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,*
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów oraz zapraszanie specjalistów na szkolenia rady pedagogicznej.*

12.5. Profilaktyka uzależnień.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.	<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie gazetek klasowych n/t szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu, rozmowy, pogadanki. Realizacja wybranych tematów na zajęciach wychowawczych, poprzez wykonanie prac plastycznych, pogadanki. Udział w imprezie miejskiej „Bliżej siebie, dalej od narkotyków” – udział w konkursach. Przestrzeganie zakazu palenia papierosów na terenie szkoły – dyżury nauczycieli TYDZIEŃ PROFILAKTYKI 	wychowawcy, pedagog wychowawcy, pedagog wszyscy nauczyciele przeszkoleni n-le
2. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania.	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki i rozmowy na temat umiejętności odmawiania i podejmowania właściwych decyzji w sytuacjach trudnych. Projekcja filmów video, referaty, prelekcje, plakaty na temat uzależnień. Zorganizowanie wystawy książek i czasopism pod hasłem „Uzależnieniom stop” 	wychowawcy, pedagog pedagog, biblioteka
3. Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera.	<ul style="list-style-type: none"> TYDZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU – konkurs plastyczny „Bezpieczeństwo w sieci”, zajęcia komputerowe. Pogadanki, scenki dramatyczne – selekcjonowanie wyboru programów TV oraz stron WWW – rozmowy, pogadanki. 	nauczyciela zajęć komputerowych, wychowawcy, nauczyciele plastyki, pedagog
4. Realizacja programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> <i>Bezpieczny Przedszkolak</i> <i>Czyste powietrze wokół nas</i> <i>Nie pal przy mnie proszę</i> <i>Domowi detektywi</i> <i>Smak życia</i> <i>Trzymaj formę</i> 	<i>pedagog, wychowawcy i przeszkoleni nauczyciele</i>

Za realizację programu profilaktycznego odpowiedzialni są nauczyciele, wychowawcy i rodzice.

Nadzór nad realizacją programu profilaktycznego sprawuje dyrektor/zastępca dyrektora szkoły.

Po roku realizacji programu przeprowadza się ewaluację. Za ewaluację i sporządzenie raportu odpowiada szkolny zespół zadaniowy pod kierunkiem pedagoga szkolnego.

XIII. Procedury postępowania

13.1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIĄ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO W BIAŁOGARDZIE

Podstawa prawna:

- *Kodeks cywilny - § 1 art. 23, 24 (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z 1964 r.)*
- *Ustawa o systemie oświaty z dnia 07 września 1991 r z późniejszymi zmianami – art. 43.3 (Dz. U. Nr 67, poz. 329 z 1996 r.)*
- *Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. Nr 56 z 1997 r. poz. 357)*

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Ustawy Karta Nauczyciela, w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnętrzne postępowanie wyjaśniające.
  - 1.1. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem/prawnym opiekunem.
  - 1.2. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wicedyrektora, pedagoga szkoły i wychowawcę klasy .
  - 1.3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
    - a) upomnienia ustnego / przy pierwszym zdarzeniu/,
    - b) upomnienia pisemnego / przy powtórnym zdarzeniu/.
  - 1.4. Po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
  - 1.5. Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
2. Jeżeli powyższa procedura potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do komisji dyscyplinarnej.
3. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, niezwłocznie wszczyna się procedurę postępowania zgodnego z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

13.2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO W BIAŁOGARDZIE

Podstawa prawna:

- *Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991r.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie.

2. W zeszycie (dzienniczku) informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców (prawnych opiekunów) rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
3. Zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły:
  - a) przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego,
  - b) rozmowę prowadzi pedagog szkoły analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych, zakłada uczniowi „indywidualna kartę ucznia”.
4. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie, itp.) wychowawca w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.
5. Uczeń ma możliwość uczestniczenia w zajęciach socjoterapeutycznych organizowanych na terenie szkoły przez pedagoga szkoły lub nauczyciela z odpowiednimi kwalifikacjami za zgodą rodzica.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkoły w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

13.3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO W BIAŁOGARDZIE

Podstawa prawna;

- *art. 33 ust. 1 pkt.1 ustawy o systemie oświaty z dnia 07 września 1991 r. z późniejszymi zmianami*
  - *rozporządzenie MEN z dnia 23.04.2004 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego. (Dz. U. Nr 89 poz. 845 z 2004 r.)*
  - *statut szkoły*
1. Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
  2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
  3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
  4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem nauczyciel inicjuje spotkania z członkami zespołu wychowawczo – opiekuńczego celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu problemów wychowawczych oraz planuje działania korygujące.

5. Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
6. Wychowawca występuje do rodzica o zgodę na przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
7. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w Poradni PP, a dotyczące ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
8. Na najbliższej Radzie Pedagogicznej zapoznaje grono nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stan faktyczny na dzień dzisiejszy.

13.4. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO W BIAŁOGARDZIE

W 2002 roku Prezes Rady Ministrów wydał Zarządzenie nr 37 z dnia 25 marca 2002 r. (M.P. Nr 12, poz. 216), w sprawie powołania Zespołu do Spraw Opracowania Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży. W jego skład weszli przedstawiciele Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendanta Głównego Policji, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Zdrowia, Ministra Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej), Ministra Edukacji Narodowej. W pracach Zespołu, z głosem doradczym uczestniczyli także przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Dziecka, samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. Do zadań Zespołu należało opracowanie Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży. Jednym z opracowanych autonomicznych programów modułowych były **procedury postępowania nauczycieli i metod współpracy szkół z policją, w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przystępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutcją**. Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole obowiązuje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem*.

W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające. W rozporządzeniu §10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia

(maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły
- powiadomienie rodziców ucznia
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

W ramach długofalowej pracy profilaktycznej – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka.

Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły
- wspólny – szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)” albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Podstawy prawne stosowanych procedur

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz. 109, z późn. zm./ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm./.
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
5. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329, z późn. zm./.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26 poz. 226/.

XIV. Organy współpracujące ze szkołą w zakresie profilaktyki

POLICJA

- organizacja spotkań na temat bezpieczeństwa (droga do szkoły, bezpieczne ferie, wakacje)
- działania określone procedurą postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją (rozdz. IX, pkt.9.4.)

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA

- współpraca ze szkołą w zakresie diagnozowania osiągnięć szkolnych uczniów
- kierowanie dzieci na zajęcia do PPP

SŁUŻBA ZDROWIA

- źródło informacji o higienicznym trybie życia, chorobach zakaźnych
- kierowanie uczniów na zajęcia gimnastyki korekcyjnej
- przeprowadzanie bilansów zdrowia

WYDZIAŁ EDUKACJI I OŚWIATY URZĘDU MIASTA BIAŁOGARD

- organizacja pomocy materialnej
- organizacja koloni letnich i innych form wypoczynku (np. baseny)

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNE W BIAŁOGARDZIE

oraz **GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE**

- opieka nad rodzinami zagrożonych patologią oraz o niskim statusie materialnym
- dofinansowanie obiadów

SĄD REJONOWY W BIAŁOGARDZIE

- współpraca z kuratorami sprawującymi nadzór nad rodzinami niewydolnymi wychowawczo